

INHOUDELIJK JAARVERSLAG STICHTING COFOS – 2025

1 Inleiding

Het jaar 2025 stond voor Stichting COFOS in het teken van de museumaanvraag. De audit hiervoor vond plaats op 14 oktober 2025. De aanvraag is helaas op 17 december 2025 afgewezen. De belangrijkste en tevens onoverkomelijke reden hiervoor is de intrinsieke verwevenheid van Museum Het Dinosaurium met het Dinopark.

Stichting COFOS heeft zich daarnaast intensief bezig gehouden met de bomencollectie. Het arboretum heeft een eigen website gekregen <https://www.arboretumlandgoedtenaxx.nl/> en er is een begin gemaakt met de Digitalisering van de bomencollectie. Stichting COFOS heeft hiervoor het collectiedatamanagement programma *Hortis* aangekocht. Voor de invulling hiervan is in december 2025 een vooraanvraag gedaan voor subsidie bij het Cultuurfonds.

Daarnaast zijn er besluiten genomen voor de aanpassing van de statuten van Stichting COFOS.

2 Doelstelling en missie Stichting COFOS

2.1 Statutaire doelstelling

Stichting COFOS heeft ten doel het behouden, beheren en presenteren van de collecties van de familie Oudemans-van Straaten, *welke collecties onder meer betrekking hebben op cultuur, natuur, cultureel erfgoed en natuurhistorisch erfgoed*, alsmede al hetgeen met het vorenstaande verband houdt of daartoe bevorderlijk kan zijn.

De schuingedrukte tekst is een toevoeging die nog notarieel bekrachtigd moet worden.

Stichting COFOS voert het beheer over Museum Het Dinosaurium, dat bestaat uit

- Het *binnenmuseum* dat fossielen en replica's tentoonstelt, hoofdzakelijk van (dino) sauriërs. COFOS is eigenaar van de collectie.
- Het *buitenmuseum*, Arboretum Landgoed Tenaxx een bijzondere bomencollectie met oorspronkelijke soorten uit alle continenten, en treurvarianten.

Daarnaast heeft COFOS voor 10 jaar de miniaturen van Miniatuurpark Het Grootse Noorden in bruikleen gekregen.

De bestuursleden van Stichting COFOS werken onbezoldigd. De stichting heeft geen winstoogmerk. Eventuele baten komen ten gunste van de collectie.

2.2 Culturele missie

Museum Het Dinosaurium heeft als missie om bezoekers, met name kinderen en hun (groot)ouders of andere begeleiders, op interactieve en speelse, maar wetenschappelijk verantwoorde wijze kennis te laten maken met:

1. de evolutie en betekenis van (dino)sauriërs, en
2. de (co-)evolutie van (dino)sauriërs met hun leefomgeving met name met de planten en bomen tijdens het Mesozoïcum (Trias, Jura en Krijt), de tijd waarin zij leefden.

Het verhaal van de evolutie wordt niet alleen zichtbaar in het binnenmuseum, maar ook in het buitenmuseum, het arboretum, waar het verhaal van de evolutie van bomen en co-evolutie van bomen en dinosauriërs wordt verteld

Daarnaast heeft COFOS de miniatures van Miniatuurpark Het Grootse Noorden in beheer. COFOS heeft als missie om deze miniatures, replica's van iconische gebouwen uit de provincies Groningen, Friesland en Drenthe, als toegangspoorten tot het cultureel erfgoed van Noord Nederland in stand te houden.

2.3 ANBI-context (algemeen nut)

Stichting COFOS heeft een culturele ANBI status. Conform de voorwaarden voor de ANBI-status voert de stichting een administratie. Uit deze administratie blijkt welke bedragen zijn ontvangen en uitgegeven aan het realiseren van de doelstellingen van de stichting, alsmede aan het beheer van de stichting (zie Financieel Jaarverslag).

3. Beleidsdoelen en activiteiten

In aansluiting op de beleidsdoelen in het beleidsplan zijn de volgende zaken in 2025 in gang gezet c.q. afgerond of afgesloten.

- *Aanvraag Museumstatus voor Museum Het Dinosaurium*

Helaas is de Museumstatus voor Museum Het Dinosaurium niet toegekend. De belangrijkste en tevens onoverkomelijke reden hiervoor is de intrinsieke verwevenheid van Museum Het Dinosaurium met het Dinopark. Dit is een onoplosbaar probleem: de bezoekers van het Dinopark hebben allen gratis toegang tot het museum, er zijn geen aparte kaartjes voor het museum, en de dinosauriër modellen staan nu eenmaal tussen de bomen van het arboretum. Dit is de kern van het thema. Wij zijn van mening dat deze verstrengeling wederzijds zijn vruchten afwerpt. De natuurhistorische waarde van het dinopark wordt door het museum verhoogd, en de kinderen die het dinopark bezoeken komen op laagdrempelige wijze in aanraking met museale objecten. Tenaxx is eigenaar van het museumgebouw en stelt dit om niet ter beschikking voor museale doeleinden.

De exercitie heeft ons echter veel opgeleverd. Zij heeft onder andere aanleiding gegeven om de statuten aan te scherpen, de collectieregistraties te actualiseren, en een beleidsplan en collectieplan voor het museum te schrijven.

- *Buitenmuseum*

- In 2025 is een eigen website voor het arboretum online gegaan <https://www.arboretumlandgoedtenaxx.nl/>. Op de website wordt de geschiedenis, de filosofie en de betekenis van de collectie getoond.
- In oktober 2025 heeft Stichting COFOS en botanisch *collectiemanagement platform* aangekocht: *Hortis*. Aan deze aanschaf is veel onderzoek voorafgegaan. Er zijn contacten gelegd met andere arboreta (waaronder Gimborn, Belmonte, Hortus Amsterdam) over de keuze. Het standaard programma Iris werd unaniem als te complex beoordeeld. *Hortis* is een jong platform dat ontwikkeld is/wordt door een oud-medewerker van Iris.

Hortis biedt de mogelijkheid om de verschillende boomsoorten met geografische coördinaten in kaart te brengen, om foto's en botanische en evolutionaire informatie over de soort toe te voegen. Het programma kan aan de website worden gekoppeld en heeft een zoekfunctie.

- *Miniatuurpark Het Grootse Noorden*

- Onderhoud en restauratie van met namen de houten de miniaturen is een doorlopend arbeidsintensief project, waar gestaag aan gewerkt wordt.

- *Samenwerking*

- 14 november 2025 was de eerste Museumnacht *Stap in een andere wereld*, een samenwerkingsproject van de zes musea van Westerwolde: Het MOW, Vesting Bourtange, Museum Klooster Ter Apel, Vestingmuseum Oudeschans, De Burcht in Wedde, Kamp De Beetse in Sellingen en Museum Het Dinosaurium. Het Dinosaurium bood een spannende lichtjesroute door het museum en het Krijtwoud, waarbij de bomen en de dinosauriër modellen verlicht waren. De bezoekers liepen met fakkels door het bos. Het evenement was een groot succes. Het Dinosaurium trok alleen al 200 bezoekers. Dit project heeft veel goodwill opgeleverd.
- Met het Nationaal bomenmuseum Gimborn te Doorn en Belmonte Arboretum te Wageningen is samengewerkt in het kader van de digitalisering van het bomenbestand.
- Er zijn contacten gelegd met de Nederlandse Dendrologische Vereniging.

- *Museale presentaties*

- Er is een nieuwe Sinosauropteryx video gekomen binnen het *thema dino's hadden veren*.
- Er is een nieuwe presentatie gekomen over de *Geschiedenis van de aarde*, een zeer fraaie video die de ontwikkeling van de aarde laat zien vanaf het Cambrium tot heden. De video is gemaakt door *Scotese, C.R. in het kader van het PALEOMAP Project. Atlas of Earth History, Vol. 1, Paleogeography, , Arlington, Texas, 2002*. Scotese heeft toestemming gegeven om de video te vertonen. Daarnaast zijn er informatieborden over de veranderingen in de geologie van de aarde in de tijdperken Trias, Jura, Krijt en het heden, en over de massa-uitsterving als gevolg van de meteorietinslag die het einde van de dinosauriërs betekende.

- *Aanplant nieuwe boomsoorten*

De doelstelling van het arboretum is om per jaar 10 nieuwe soorten aan te planten, bijzondere oorspronkelijke soorten of treurvarianten. Die doelstelling is gehaald.

- *Publieksbereik*

- In 2025 bezochten ongeveer 35.000 bezoekers Landgoed Tenaxx, waarvan ongeveer de helft kinderen. Dit zijn voornamelijk ouders en grootouders met hun kinderen en kleinkinderen, maar ook schoolreisjes. Het aantal schoolreisjes neemt toe. De ranger van Landgoed Tenaxx geeft in de zomervakantie fossielen workshops voor jonge kinderen in lokale bibliotheken. Hij wordt gevoed met materiaal uit het museum.
- De aard van de bezoekers verandert. Steeds meer mensen komen naar Landgoed Tenaxx specifiek voor het arboretum.

- *Fondsenwerving*

- In 2025 is een vooraanvraag gedaan voor een subsidie bij het Cultuurfonds voor de digitalisering van het bomenbestand.

- *Bijdrage aan het algemeen nut*

- De activiteiten van Stichting COFOS zijn volledig gericht op het algemeen nut door het bevorderen van culturele en natuurhistorische participatie en educatie. Deze activiteiten richten zich enerzijds op presentaties in het binnenmuseum van Het Dinosaurium, dat zich tot doel stelt om kinderen laagdrempelig in aanraking te brengen met museale natuurhistorische objecten: (replica's van) fossielen en skelet modellen, die het evolutionaire verhaal van de (dino)sauriërs en de co-evolutie met hun omgeving vertellen, en de veranderende geologie van de aarde en de bomen. Daarnaast worden in de zomer workshops gegeven over fossielen in regionale bibliotheken.

- Daarnaast zijn de activiteiten van Stichting COFOS gericht om de unieke bomencollectie van het arboretum op de kaart te zetten via de website en het collectie management platform, waardoor bezoekers op den duur niet alleen de namen en de herkomst van de verschillende bomen kunnen oproepen, maar bij kenmerkende bomen digitaal botanische en evolutionaire kenmerken van de soort kunnen lezen. Dit project is in ontwikkeling.

4. Organisatie en governance

4.1 Governance Code Cultuur

Stichting COFOS onderschrijft de Governance Code Cultuur 2019. Deze onderschrijving is bekrachtigd in een bestuursbesluit tijdens de vergadering van 6 sep 2025.

4.2 Bestuurssamenstelling

Het bestuur van COFOS bestond in 2025 uit:

- mevrouw Prof. dr. H.M. Oudemans-van Straaten, oprichter en initiatiefnemer (voorzitter)
- mevrouw mr. M. Llompart y van Delden, Ministerie OCW, Cultural Policy, Cultural Heritage, Unesco, Human Rights (secretaris)
- mevrouw R. Rumahloine-Schoenmaker, Financieel advies en management ondersteuning (penningmeester)
- dr E.W.A. Mulder (paleontoloog), voormalig conservator Natura Docet, Denekamp (bestuurslid)
- dhr R. Govaerts, BSc, Botanicus, Hoofd van de Plants of the World Online database Royal Botanic Garden, Kew (bestuurslid)
- dhr J. Loots, oprichter hydrografisch bureau Geoplus, ondernemer Natuur en Milieu, diverse maatschappelijke functie op het gebied van Natuur en Milieu (bestuurslid)
- dhr G.J. Takkenkamp, beëdigd rentmeester en taxateur, beheer van landgoederen (bestuurslid)

4.3 Jaarvergadering en Bestuursbesluiten

Op 6 sep 2025 vond de jaarvergadering plaats, waarbij R. Govaerts online aanwezig was en de overige bestuursleden fysiek. De notulen zijn online goedgekeurd en zullen in de komende jaarvergadering worden bekrachtigd. Tijdens de vergadering zijn twee bestuursbesluiten genomen en ondertekend:

- i. Bestuursbesluit Toepassing Governance Code Cultuur en onderkenning van en handelwijze bij belangenverstrengeling.
- ii. Bestuursbesluit betreffende de Aanpassing van Statuten van de Stichting COFOS met betrekking tot de zittingstermijn van de bestuursleden.

4.4 Wijziging van de statuten

Met betrekking tot de volgende wijzigingen in de statuten zijn besluiten genomen:

- i. De zittingstermijn (conform de richtlijnen)
- ii. De doelstellingen van COFOS. Zij zijn gespecificeerd
- iii. Technische aanpassingen omtrent online deelname aan de vergaderingen en besluitvorming

De definitieve goedkeuring zal plaatsvinden in de jaarvergadering van 2026. Govaerts zal vooraf een schriftelijke machtiging voor zijn stem geven. De verandering kunnen daarna notarieel worden bekrachtigd.

Zittingstermijnen en Rooster van aftreden bestuursleden COFOS

De maximale zittingstermijn voor bestuurders bedraagt tweemaal een periode van ten hoogste vier jaar.

De zittingstermijn van de leden van het Bestuur bedraagt vier (4) jaar.

Deze termijn kan worden verlengd voor een periode van ten hoogste vier (4) jaar

Herbenoeming van een bestuurder vindt plaats via een zorgvuldige procedure.

Een evenwichtige samenstelling van het bestuur, de actuele profielschets en een evaluatie van het functioneren van de betrokken bestuurder vormen hiervoor de basis.

	Aangetreden	Verlenging
H.M. Oudemans-van Straaten (voorzitter)	2020	2024
M. Llompart y van Delden (secretaris)	2023	
R. Rumahloine-Schoenmaker (penningmeester)	2020	2024
R. Govaerts (bestuurslid)	2022	
J. Loots (bestuurslid)	2022	
E.W.A. Mulder (bestuurslid)	2024	
G.J. Takkenkamp (bestuurslid)	2022	

2020 oprichting Stichting COFOS

2022 opheffing Stichting Arboretum

*Sedert 2024 voorzitter

5. Evaluatie van het jaar

- Wat ging goed?
 - De voorbereidingen voor de museumaanvraag.
 - Ontwikkelen van een eigen website voor het arboretum
 - Subsidievooraanvraag voor digitalisering van het bomenbestand

- Begin maken met de digitalisering van het bomenbestand
- Wat kon beter?
 - fondsenwerving voor het museum en de verduurzaming van de miniaturen
 - nieuwe museale presentaties: hiervoor wordt het museum op dit moment beperkt door fysieke ruimte

6. Toekomst en vooruitblik

De belangrijkste activiteiten voor 2026-2027 zijn gericht op het online op de kaart zetten van de unieke bomenverzameling van Arboretum Landgoed Tenaxx. Dit houdt concreet in:

- De invulling en het online brengen van het collectiedatamanagement platform *Hortis*
- Aanvragen van subsidie voor de ontwikkeling van een *arboretum app* die gekoppeld is aan Hortis, en die de bezoeker laagdrempeliger meeneemt in het arboretum

De groeiambities betreffen de vergroting van de (online) bekendheid van de bomenverzameling van het arboretum.

Daarnaast moet er gewerkt worden aan fondsenwerving voor de verduurzaming van verschillende miniaturen. Het schaalmodel van Station Groningen is in zeer slechte staat en staat op dit moment in depot. Een aantal andere zeer gedetailleerde miniaturen zijn (deels) nog van hout. Zij zijn twee jaar geleden gerestaureerd en gecoat, maar zijn uitermate kwetsbaar. De wens is om deze door kunststof modellen te vervangen worden. Dit is een uiterst kostbare zaak die alleen met subsidie verwezenlijkt kan worden.